

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN VAN 20 november 2025

Op donderdag 20 november a.s. vindt de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaats in Brussel. De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen. De Raad zal spreken over de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten, Soedan en de Sahel. Aansluitend aan de RBZ vindt een Ministeriële bijeenkomst plaats over de Indo-Pacific.

Tevens wordt uw Kamer middels deze agenda geïnformeerd over de Nederlandse inzet tijdens de zevende Europese Unie – Afrikaanse Unie Top op maandag 24 en dinsdag 25 november a.s. in Angola.

Russische agressie tegen Oekraïne

De Raad zal stilstaan bij de nog altijd voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne. In dit kader zal de Raad spreken over de urgentie van voortgezette brede steun aan Oekraïne enerzijds, en druk op Rusland om de oorlog te beëindigen anderzijds. Naar verwachting zal de Raad hierbij spreken over het belang van geïntensiverde militaire en financiële steun, en over het adresseren van de urgente noden van Oekraïne na de recente Russische aanvallen op energie-infrastructuur. Het kabinet benadrukt het belang van actieve en onverminderde politieke, militaire, financiële en morele steun aan Oekraïne, voor zolang als nodig is. Tijdens de Raad zal het kabinet het belang van bijdragen van alle lidstaten onderstrepen. Bijdragen betreffen onder meer geïntensiverde militaire steun, voldoende en voorspelbare begrotingssteun en kritieke energiesteun. Ook zal het kabinet pleiten voor spoedige aanneming van een ambitieus twintigste sanctiepakket.

Situatie Midden Oosten

De Raad zal spreken over de situatie in het Midden-Oosten. De discussie richt zich naar verwachting op de voortgang van de implementatie en uitwerking van het vredesplan van president Trump ter beëindiging van het conflict in de Gazastrook en op hoe de EU kan bijdragen aan het succes van dit vredesplan.

De inzet van het kabinet is primair gericht op het laten slagen van dat plan. Het kabinet beziet hoe het, zowel bilateraal als via de EU en andere multilaterale kanalen, op de meest effectieve wijze kan bijdragen aan de implementatie en uitwerking van het vredesplan.

Het akkoord over de eerste fase van het vredesplan, waar het staakt-het-vuren, overdracht van stoffelijke resten van de gijzelaars, en het toelaten en opschalen van humanitaire hulp onder vallen, is fragiel. Nederland zal tijdens de RBZ het belang van implementatie van de afspraken benadrukken, en betrokken partijen oproepen eveneens te starten met onderhandelingen over de volgende fasen. Daarvoor zal druk op beide partijen nodig blijven.

Het kabinet blijft tot slot pleiten voor verdere sancties tegen Hamas.

Het kolonistengeweld op de Westelijke Jordaanoever blijft zorgen baren, evenals wetsvoorstellen gericht op de annexatie van de Westelijke Jordaanoever. Mede daarom zal Nederland blijven pleiten voor aanneming van het door Nederland en Frankrijk voorgestelde derde sanctiepakket gericht op gewelddadige kolonisten.

Sahel

De Raad zal spreken over de Sahel en nader ingaan op de door de EU Speciaal Vertegenwoordiger voor de regio opgestelde nieuwe aanpak. Duidelijke communicatie van Europese belangen, het verbeteren van de dialoog en zo meespelen in de geopolitieke competitie vormen de uitgangspunten van de aanpak. Daarbij bestaat de voorgenomen Europese inzet uit het spreken met regimes in de regio over bestuur, fundamentele vrijheden en humanitaire principes, het bevorderen van stabiliteit en veiligheid, en sociale cohesie en economische ontwikkeling. Tijdens de Raad zal het kabinet onderstrepen dat de EU en Nederland lange termijn belangen hebben in de Sahel op het gebied van veiligheid, stabiliteit en migratie. Het behartigen van die belangen kan worden ondersteund door diplomatieke aanwezigheid, dialoog en ontwikkelingshulp programmering.

Soedan

De Raad zal spreken over Soedan en het recent toegenomen grootschalige geweld tegen burgers in El Fasher. In deze context zal de Raad spreken over de implementatie van de Raadsconclusies die de Raad op 20 oktober aannam. De actuele situatie als gevolg van de val van El Fasher is erg fluïde. Tijdens de Raad zal het kabinet aandacht vragen voor het grootschalige geweld tegen burgers in en rond El Fasher en aandringen op gezamenlijke EU inzet passend bij de ontwikkelingen van dat moment.

Ministeriële Indo-Pacific

Aansluitend op de RBZ vindt op vrijdag 21 november a.s. een ministeriële bijeenkomst plaats in Brussel met EU-lidstaten en landen uit de Indo-Pacific. Hierbij staat versterkte samenwerking in de Indo-Pacific op het gebied van gezamenlijke veiligheid, economische samenwerking en duurzame ontwikkeling centraal. Het kabinet deelt het belang van deze inzet, vooral waar het gaat om maritieme veiligheid en het recht op vrije doorvaart. Het door het kabinet in de vorm van een non-paper voorgestelde EU samenwerkingsbeleid met de regio over kritieke onderzeese infrastructuur zal een onderwerp zijn van het forum. Het betreffende non-paper zal voorafgaand aan het forum met de Kamer gedeeld worden.

Zevende EU-AU Top

Op 24 en 25 november vindt de zevende Europese Unie – Afrikaanse Unie Top plaats in Angola. Het kabinet verwelkomt deze Top die plaatsvindt onder het Angolese voorzitterschap van de Afrikaanse Unie (AU). Het overkoepelende thema is: *Advancing Peace and Prosperity through Effective Multilateralism*. Minister-President Schoof zal namens Nederland aan de bijeenkomst deelnemen.

Het kabinet hecht veel waarde aan dit forum, dat een kans biedt om met alle aanwezige Afrikaanse landen op het hoogste politieke niveau urgente situaties te bespreken, zoals die in Soedan, en bijvoorbeeld hun steun te vragen voor Oekraïne. In een tijd van geopolitieke turbulentie vormt de bijeenkomst bovendien een belangrijk moment om samenwerking met Afrikaanse landen en de AU te bestendigen. Naast deelname aan de plenaire besprekingen zet het kabinet dan ook in op bilaterale contacten met voor Nederland belangrijke Afrikaanse landen.

Het kabinet zet erop in dat de politieke slotverklaring voortbouwt op de EU-AU ministeriële bijeenkomst van 21 mei jl. in Brussel en de *EU-AU Joint Vision* uit 2022.¹ Daarnaast is het van belang dat deze recht doet aan gelijkwaardige EU-AU samenwerking.

Nederland zal pleiten voor samenwerking op het tegengaan van ondermijnende activiteiten en het bevorderen van effectievere migratiesamenwerking, onder meer het tegengaan van irreguliere migratie en bevorderen van terugkeer, inclusief innovatieve oplossingen, en bescherming van vluchtelingen en migranten. Nederland zal zich tijdens de top tevens profileren als belangrijke economische en handelspartner. In het kader van de uitvoering van de *Global Gateway*-strategie zal Nederland een project lanceren dat bijdraagt aan het uitbreiden van het Angolese deel van de regionale infrastructurele Lobito Corridor die bijdraagt aan exportmogelijkheden van onder andere grondstoffen en landbouwproducten.

¹ Dit betreft de slotverklaring van de vorige EU-AU Top uit 2022 zie: [slotverklaring](#)